

31989L0491

1989 8 15

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 238/43

KOMISIJOS DIREKTYVA**1989 m. liepos 17 d.****derinanti su technikos pažanga Tarybos direktyvas 70/157/EEB, 70/220/EEB, 72/245/EEB, 72/306/EEB, 80/1268/EEB ir 80/1269/EEB dėl motorinių transporto priemonių****(89/491/EEB)**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į 1980 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvą 80/1268/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių transporto priemonių degalų suvartojimą, suderinimo (⁽¹⁾), ypač į jos 4 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvą 70/157/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių leistiną motorinių transporto priemonių garso lygį ir dujų išmetimo sistemas, suderinimo (⁽¹⁾) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 87/354/EEB (⁽²⁾), ypač į jos 3 straipsnį,atsižvelgdama į 1980 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvą 80/1269/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių transporto priemonių variklio galią, suderinimo (⁽³⁾), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 88/195/EEB (⁽⁴⁾), ypač į jos 3 straipsnį,atsižvelgdama į 1970 m. kovo 20 d. Tarybos direktyvą 70/220/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių priemones, kurių būtina imtis oro apsaugai nuo motorinių transporto priemonių išmetamųjų teršalų, suderinimo (⁽⁵⁾) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 88/436/EEB (⁽⁶⁾), ypač į jos 5 straipsnį,atsižvelgdama į 1972 m. birželio 20 d. Tarybos direktyvą 72/245/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių radijo trukdžių slopinimą motorinėse transporto priemonėse su kibirkštinio uždegimo varikliais, suderinimo (⁽⁷⁾), ypač į jos 4 straipsnį,kadangi Tarybos direktyva 88/76/EEB (⁽⁸⁾), iš dalies keičianti Direktyvą 70/220/EEB, nustato reikalavimus dėl bešvinio benzino naudojimo; kadangi norint pritaikyti esamus variklius tokiam benzinui daugeliu atvejų reikia techninių modifikacijų, kurios susijusios su pirmiau minėtų direktyvų laikymusi; kadangi tiktų palengvinti atitinkamų transporto priemonių tipo patvirtinimo atsirandančių pakeitimų administracinį tvarkymą, kad sparčiau būtų imta naudoti bešvinį benziną; kadangi taip pat būtina patikslinti Direktyvos 88/76/EEB specifikacijas, kad į transporto priemones, kuriose sumontuoti išmetamųjų medžiagų kontrolės prietaisai, kuriems kenktų benzinai su švinu, toks benzinai nebūtų pilamas; kadangi taip pat tiktų įrašyti šioje direktyvoje nustatytus naujus etaloninius degalus dyzeliniams varikliams į Direktyvą 72/306/EEB dėl iš tokių variklių išmetamųjų dūmų; kadangi patartina sykiu suderinti Direktyvos 80/1269/EEB technines nuostatas dėl variklių galios su atitinkamo Europos ekonomikos komisijos reglamento nuostatomis;atsižvelgdama į 1972 m. rugpjūčio 2 d. Tarybos direktyvą 72/306/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių priemones, kurių reikia imtis kovojant su transporto priemonių dyzelinių variklių išmetamaisiais teršalais, suderinimo (⁽⁹⁾), ypač į jos 4 straipsnį,⁽¹⁾ OL L 375, 1980 12 31, p. 36.⁽¹⁾ OL L 42, 1970 2 23, p. 16.⁽²⁾ OL L 192, 1987 7 11, p. 43.⁽³⁾ OL L 76, 1970 4 6, p. 1.⁽⁴⁾ OL L 214, 1988 8 6, p. 1.⁽⁵⁾ OL L 152, 1972 7 6, p. 15.⁽⁶⁾ OL L 190, 1972 8 20, p. 1.⁽⁸⁾ OL L 375, 1980 12 31, p. 46.⁽⁹⁾ OL L 92, 1988 4 9, p. 50.⁽¹⁰⁾ OL L 36, 1988 2 9, p.1.

kadangi pagal šioje direktyvoje pateiktus pakeitimus pageidautina kuo greičiau iš dalies pakeisti atitinkamus nacionalinius teisės aktus, kadangi jie yra ypač reikalingi per pereinamąjį laikotarpį, kai kartu bus naudojamos benzinui su švinu pritaikytos transporto priemonės ir transporto priemonės, kurioms reikia bešvinio benzino;

kadangi šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Direktyvų dėl motorinių transporto priemonių derinimo su technikos pažanga komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Pirmiau išvardytos direktyvos iš dalies keičiamos pagal šios direktyvos priedą:

- Direktyva 70/157/EEB iš dalies keičiama pagal I priedą,
- Direktyva 70/220/EEB iš dalies keičiama pagal II priedą,
- Direktyva 72/245/EEB iš dalies keičiama pagal III priedą,

- Direktyva 72/306/EEB iš dalies keičiama pagal IV priedą,
- Direktyva 80/1268/EEB iš dalies keičiama pagal V priedą,
- Direktyva 80/1269/EEB iš dalies keičiama pagal VI priedą.

2 straipsnis

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 1990 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

3 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1989 m. liepos 17 d.

Komisijos vardu

Martin BANGEMANN

Komisijos narys

I PRIEDAS

DIREKTYVOS 70/157/EEB I PRIEDO PAKEITIMAI

Įrašomas toks 6 skyrius:

- „6. EEB TIPO PATVIRTINIMO IŠPLĖTIMAS
- 6.1. **Transporto priemonių tipai, modifikuoti naudoti bešvinį benzina**
- 6.1.1. Transporto priemonių tipo, modifikuoto ir (arba) pakoreguoto tik tam, kad transporto priemonė galėtų naudoti bešvinį benzina, kaip nurodyta Direktyvoje 85/210/EEB, patvirtinimas išplečiamas, jei gamintojas tipo patvirtinimą suteikiančiai institucijai tinkamai patvirtina, kad modifikuotos transporto priemonės garso lygis neviršija 5.2.2.1 papunktyje nurodytų ribinių verčių.
- 6.2. **Transporto priemonių tipai, modifikuoti bet kuriuo kitu tikslu**
- 6.2.1. Transporto priemonių tipo patvirtinimas gali būti išplėstas aprėpiant transporto priemonių tipus, kurie skiriasi III priede išvardytomis charakteristikomis, jei tipo patvirtinimą suteikianti institucija mano, kad padarytos modifikacijos neturės jokio rimtesnio neigiamo poveikio transporto priemonės garso lygiui.“

II PRIEDAS

DIREKTYVOS 70/220/EEB I PRIEDO PAKEITIMAI

- 1. 2.2 poskyrio pradžioje įrašomas toks tekstas:
 - „2.2. „Santykinė masė“ – tai eksploatuoti parengtos transporto priemonės masė, atėmus 75 kg vairuotojo masę ir pridėjus 100 kg tolygiai paskirstytos masės.“
- 2. 3.2.4 punktas keičiamas taip:
 - „3.2.4. tais atvejais, kai automobiliai turi priverstinio uždegimo variklius, pridedamas nurodymas ar taikomas 5.1.2.1 papunktis (diafragminis droselis) ar 5.1.2.2 papunktis (ženklinimas) ir, pastaruoju atveju, ženklo aprašymas.“
- 3. Įrašomi tokie 5.1.2.1 ir 5.1.2.2 papunkčiai:
 - „5.1.2.1. Pagal 5.1.2.2 papunktį bako pripylimo anga turi būti suprojektuota taip, kad bako nebūtų galima pripildyti tiesiai pro benzino siurblio antgalį, kurio išorinis diametras yra 23,6 mm ar didesnis.
 - 5.1.2.2. 5.1.2.1 papunktis netaikomas transporto priemonėms, kurios atitinka tokius du reikalavimus:
 - 5.1.2.2.1. transporto priemonė yra suprojektuota ir sukonstruota taip, kad jokiam išmetamų dujinių teršalų kontrolės įtaisui nekenktų benzinas su švinu,
 - 5.1.2.2.2. transporto priemonė, degalus į baką pilančiam žmogui aiškiai matomoje vietoje įskaitomai ir nenuvalomai pažymėta bešvinio benzino (4.26), kaip apibūdinta ISO 2575–1985 (¹), simboliu. Leidžiami papildomi ženklai.“

(¹) Pavaizduota Direktyvos 78/316/EEB II priedo 22 paveiksle.

III PRIEDAS

DIREKTYVOS 72/245/EEB I PRIEDO PAKEITIMAI

Įrašomas toks 8 skyrius:

- „8. EEB TIPO PATVIRTINIMO IŠPLĖTIMAS
 - 8.1. **Transporto priemonių tipai, modifikuoti naudoti bešvinį benzina**
 - 8.1.1. Transporto priemonių tipo, modifikuoto ir (arba) pakoreguoto tik tam, kad transporto priemonė galėtų naudoti bešvinį benzina, kaip nurodyta Direktyvoje 85/210/EEB, patvirtinimas išplečiamas, jei gamintojas patvirtina, kad modifikuotos transporto priemonės radijo trukdžių slopinimas išlieka produkcijos atitikties ribose, nurodytose šio priedo 9 skyriuje.
 - 8.2. **Transporto priemonių tipai, modifikuoti bet kuriuo kitu tikslu**
 - 8.2.1. Transporto priemonių tipo patvirtinimas gali būti išplėstas aprėpiant transporto priemonių tipus, kurie skiriasi šio priedo 2.2 poskyryje išvardytomis charakteristikomis, jei tipo patvirtinimą suteikianti institucija mano, kad padarytos modifikacijos neturės jokio rimtesnio neigiamo poveikio transporto priemonės radijo trukdžių slopinimui.“
-

IV PRIEDAS

DIREKTYVOS 72/306/EEB V PRIEDO PAKEITIMAI

V priedas keičiamas taip:

„ETALONINIŲ DEGALŲ, SKIRTŲ NAUDOTI TRANSPORTO PRIEMONĖMS SU DYZELINIAIS VARIKLIAIS BANDYTI, TECHNINIAI DUOMENYS

CEC etaloniniai degalai RF-03-A-84 ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽⁷⁾

	Ribos ir vienetai	ASTM metodas
Cetano indeksas ⁽⁴⁾	ne mažiau kaip 49 ne daugiau kaip 53	D 613
Tankis 15 °C temperatūroje (kg/l)	ne mažiau kaip 0,835 ne daugiau kaip 0,845	D 1298
Distiliavimas ⁽²⁾ : 50 % 90 %	ne mažiau kaip 245 °C ne mažiau kaip 320 °C ne daugiau kaip 340 °C	D 86
Virimo pabaigos temperatūra	ne daugiau kaip 370 °C	
Pliūpsnio temperatūra	ne daugiau kaip 55 °C	D 93
CFPP	ne mažiau kaip – ne daugiau kaip –5 °C	EN 116 (CEN)
Klampa 40 °C	ne mažiau kaip 2,5 mm ² /s ne daugiau kaip 3,5 mm ² /s	D 445
Sieros kiekis	ne mažiau kaip (bus pranešta) ne daugiau kaip 0,3 % masės	D 1266/D 2622 D 2785
Vario korozija	ne daugiau kaip 1	D 130
Anglies kiekis pagal Konradsoną (10 % GRD)	ne daugiau kaip 0,2 % masės	D 189
Peleningumas	ne daugiau kaip 0,01 % masės	D 482
Vandens kiekis	ne daugiau kaip 0,05 % masės	D 95/D 1744
Neutralizavimo (stiprios rūgšties) skaičius	ne daugiau kaip 0,20 mg KOH/g	
Atsparumas oksidacijai ⁽⁶⁾	ne daugiau kaip 2,5 mg/100 ml	D 2274
Priedai ⁽⁵⁾		
Anglies ir vandenilio santykis	(bus pranešta)	

⁽¹⁾ Bus patvirtinti lygiavėčiai ISO metodai, kai tik bus išleisti visoms pirmiau nurodytoms savybėms.

⁽²⁾ Nurodyti skaičiai reiškia bendrą išgarintą kiekį (% surinktas + % nuostoliai).

⁽³⁾ Nurodytos „tikrosios vertės“. Jų ribinės vertės nustatytos pagal ASTM D 3244 normas *Defining a Basis for Petroleum Product Quality Disputes* (naftos produktų kokybės aptarimo pagrindo nustatymas), didžiausioji vertė nustatyta atsižvelgiant į mažiausią 2R dydžio skirtumą virš nulio; didžiausioji ir mažiausioji vertės nustatytos pagal mažiausią 4R dydžio skirtumą (R – atkuriamumas).

Nepaisant šių priemonių, kurios būtinos statistikos sumetimais, degalų gamintojas vis tiek turi orientuotis į nulinę vertę, ties kuria numatoma didžiausioji vertė yra 2R, ir vidutinę vertę – kai nurodyta apatinė ir viršutinė ribos. Ar degalai atitinka reikalavimus aiškinamasi taikant ASTM D 3244 normas.

⁽⁴⁾ Cetano indekso verčių sritis neatitinka reikalavimo, kad jis būtų ne mažiau kaip 4R dydžio. Tačiau kilus ginčui tarp tiekėjo ir vartotojo, jį galima spręsti taikant ASTM D 3244 normas, jei vietoj pavienių nustatymų atliekamas pakankamas skaičius matavimų reikiamam tikslumui pasiekti.

⁽⁵⁾ Šie degalai turi būti sudaryti tik tiesioginių frakcijų ir krekinguoto angliavandenilių distiliato komponentų pagrindu; leidžiama desulfuruoti. Juose neturi būti jokių metalų priedų ar oktaninio skaičiaus pagerinimo priedų.

⁽⁶⁾ Nors atsparumas oksidacijai yra kontroliuojamas, eksploatacinis amžius greičiausiai bus ribotas. Reikia vadovautis tiekėjo rekomendacijomis dėl laikymo sąlygų ir ilgaamžiškumo.

(⁷) Jei to reikia variklio ar transporto priemonės terminiam veiksmingumui apskaičiuoti, degalų šilumingumas gali būti apskaičiuota taip:

Specifinė energija (šilumingumas) (grynasis) MJ/kg =

$$(46,423 - 8,792d^2 + 3,170d)(1 - (x + y + s)) + 9,420s - 2,499x$$

čia: d = tankis 15 °C temperatūroje,
 x = vandens masės dalis (%), padalinta iš 100),
 y = pelenų masės dalis (%), padalinta iš 100),
 s = sieros masės dalis (%), padalinta iš 100).

V PRIEDAS

DIREKTYVOS 80/1268/EEB I PRIEDO PAKEITIMAI

1. 3.1.1 punktas iš dalies keičiamas taip: Panaikinama frazė „su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 78/665/EEB.“

2. Įrašomas toks 7 skyrius:

„7. EEB TIPO PATVIRTINIMO IŠPLĖTIMAS

7.1. Transporto priemonių tipai, modifikuoti naudoti bešvinį benzina

7.1.1. Tipo patvirtinimą suteikiančios institucijos nuožiūra, transporto priemonių tipo, modifikuoto ir (arba) pakoreguoto tik tam, kad transporto priemonė galėtų naudoti bešvinį benzina, kaip nurodyta Direktyvoje 85/210/EB, patvirtinimas išplečiamas įvykdžius vieną iš tokių alternatyvių reikalavimų:

7.1.1.1. Gamintojas patvirtina, kad degalų sąnaudos kiekvienomis bandymo sąlygomis daugiau kaip 5 % neviršija vertės, gautos bandant originalią, nemodifikuotą, patvirtinto tipo transporto priemonę. Tokiu atveju išplėtimas patvirtina originalaus tipo patvirtinimo skaičius.

7.1.1.2. Gamintojas deklaruoja pasikeitusiąją bet kuriomis iš trijų bandymo sąlygų gautą degalų sąnaudų vertę, kuri daugiau kaip 5 % viršija vertę, gautą bandant originalią, nemodifikuotą, patvirtinto tipo transporto priemonę. Tokiu atveju išplėtime nurodomos naujai deklaruotos vertės, taikytinos modifikuotam transporto priemonių tipui.

7.2. Transporto priemonių tipai, modifikuoti bet kuriuo kitu tikslu

7.2.1. Transporto priemonių tipo patvirtinimas gali būti išplėstas aprėpiant transporto priemonių tipus, kurie skiriasi II priede išvardytais charakteristikomis, jei tipo patvirtinimą suteikianti institucija mano, kad padarytos modifikacijos neturės jokio rimtesnio neigiamo poveikio transporto priemonės degalų sąnaudoms.“

VI PRIEDAS

DIREKTYVOS 80/1269/EEB I PRIEDO PAKEITIMAI

1. 8 skyrius keičiamas taip:

„8. EEB TIPO PATVIRTINIMO IŠPLĖTIMAS

8.1. **Transporto priemonių tipai, modifikuoti naudoti bešvinį benzina**

8.1.1. Tipo patvirtinimą suteikiančios institucijos nuožiūra, transporto priemonių tipo, modifikuoto ir (arba) pakoreguoto tik tam, kad transporto priemonė galėtų naudoti bešvinį benzina, kaip nurodyta Direktyvoje 85/210/EB, patvirtinimas išplečiamas įvykdžius vieną iš tokių alternatyvių reikalavimų:

8.1.1.1. Gamintojas patvirtina, kad modifikuotos transporto priemonės variklio galia išliks produkcijos atitikties ribose, nurodytose 9.2 poskyryje ir gautose bandant originalią, nemodifikuotą, patvirtinto tipo transporto priemonę. Tokiu atveju išplėtimas patvirtina originaliame tipo patvirtinime nurodytą galią.

8.1.1.2. Gamintojas deklaruoja pasikeitusiąją variklio galios vertę, kuri yra mažesnė už gautąją bandant originalią, nemodifikuotą, patvirtinto tipo transporto priemonę. Tokiu atveju išplėtime nurodomos naujai deklaruotos vertės, taikytinos modifikuotam transporto priemonių tipui.

8.2. **Transporto priemonių tipai, modifikuoti bet kuriuo kitu tikslu**

Apie bet kokias kitas variklio modifikacijas, susijusias su šio priedo 1 ir 2 papildymuose išvardytomis charakteristikomis, pranešama kompetentingai institucijai. Ta institucija gali:

8.2.1. nuspręsti, kad padarytos modifikacijos neturės jokio rimtesnio poveikio variklio galiai, arba

8.2.2. pareikalauti papildomai nustatyti variklio galią atliekant reikiamus bandymus.“

2.9. skyrius keičiamas taip:

„9. NAUDINGOSIOS GALIOS MATAVIMO LEISTINOS PAKLAIDOS

9.1. Variklio tipui gamintojo nurodyta naudingoji galia priimtina, jei, taikant $\pm 1,5$ % variklio sukimosi dažnio leistiną paklaidą, galios vertės nesiskiria nuo techninės tarnybos su bandymams pateiktu varikliu išmatuotų verčių: ties didžiausios galios verte – daugiau kaip ± 2 %; ties kitais kreivės matavimo taškais – daugiau kaip ± 4 %.

9.2. Atliekant produkcijos atitikties tikrinimo bandymą galia matuojama esant dviejų dydžių variklio sukimosi dažniui: S1 ir S2, kurie atitinkamai atitinka tipui patvirtinti priimtina didžiausiąją galią ir didžiausiąjį sukimo momentą. Esant dviejų minėtų dydžių variklio sukimosi dažniui, kurio leistina paklaida yra + 5 %, naudingoji galia, išmatuota bent viename taške, esančiame ribose S1 ± 5 % ir S2 ± 5 %, neturi skirtis nuo patvirtinimo vertės daugiau kaip ± 5 %.“
